

Aan: Ministerie van BZK

Datum: 26 juli 2022

Betreft: Consultatie SVVE

Geachte collega's,

Met dit memo reageren we graag op de consultatie SVVE, die u op 4 juli jl. heeft gepubliceerd op overheid.nl. We hopen wel dat u zich realiseert dat deze consultatie ongelukkig is qua timing, gezien de zomervakantie en looptijd. Daardoor hebben we minder zwaar kunnen inzetten, dan wat een regeling als deze ons waard is.

Vanuit de afdeling Duurzaamheid en in samenwerking met VVE-010 en een aantal externe deskundigen geven wij hierna de volgende reactie op de drie vragen uit de consultatie SVVE. Hierbij volgen we de lijn van uw drie vragen.

1. Wat vindt u van de regeling, wat kan er wellicht beter en waarom? Hoe zou u adviseren die verbetering door te voeren?

We hebben onze bijdrage als volgt ingedeeld:

- A. Algemeen/samenvatting
- B. Subsidiebedragen, budget en looptijd
- C. Warmtenet
- D. Energie-advies en laad-advies
- E. Techniek/maatregelen

A. Algemeen/samenvatting

- We vinden het een goede ontwikkeling, dat er met deze regeling meer aandacht is voor de verduurzaming van VvE's. Het meer stroomlijnen en het aantrekkelijker maken van subsidieregelingen draagt bij aan de versnelling en opschaling.
- De voorgestelde looptijd van vijf jaar sluit aan bij de langlopende processen van VvE's en de lange termijn-zekerheid die zij nodig hebben. Wel zijn we kritisch over de lage subsidiebedragen en het lage totale budget.
- Een nieuwe regeling zou wat ons betreft méér toekomstgerichte kwaliteiten mogen meenemen dan alleen energie/CO₂, en meer geschikt moeten zijn voor diverse gebouwtypen en bouw tijden.
- De regeling is niet voldoende ambitieus en concreet over alle voorwaarden aan adviezen en technieken/maatregelen, en eisen aan adviseurs, uitvoerders en VvE-eigenaren. Wat dit betreft missen we een evaluatie van de vorige regeling(en), met name over de effectiviteit van en animo voor energieadviezen, en een verslag van de totstandkoming en het proces van deze nieuwe regeling. We zouden ons graag samen met u buigen over al deze voorwaarden en kwaliteitseisen, samen met andere ervaren deskundigen.

- Ons advies is ten gunste van de hiervoor genoemde gewenste verbeteringen en uitbreidingen, de tekst van de regeling zodanig op te stellen, dat er enkele tussentijdse aanpassingen mogelijk zijn. Zo kan de regeling op niet al te lange termijn starten, maar worden nieuwe inzichten en opties opgepakt.

B. Subsidiebedragen, budget en looptijd

- Het is positief dat een VvE nu ook subsidie kan krijgen voor het treffen van een enkele maatregel. Wat ons betreft zou er geen onderscheid moeten zijn in de hoogte van vergoedingen voor een enkele of meerdere maatregelen. We zien namelijk in de praktijk dat vooral kleine VvE's stapsgewijs verduurzamen, vanwege financiën en praktische behapbaarheid. Hen overhalen tot grotere stappen kan het ongunstige effect hebben dat ze niet of later handelen.
- De vergoedingen vinden we te laag in verhouding tot de verduurzamingskosten inclusief bouwkundige- en installatietechnische werkzaamheden, die moeten plaatsvinden om een maatregel te treffen.
- Een belangrijk aandachtspunt vinden we de minimaal benodigde percentages/oppervlakten voor maatregelen om subsidie te krijgen. Voor isolatie van het dak en de vloer zijn percentages van werkelijke kosten genoemd. Bij gevel-, deur- en spouwmuurisolatie, HR-glas, en kozijnen gaat het om vergoedingen per oppervlakte. Het zou goed zijn dit meer te stroomlijnen en vereenvoudigen. De eisen voor minimale oppervlakten zijn niet altijd haalbaar, omdat er niet voldoende oppervlak aanwezig is. Onze suggestie is dat voor alle maatregelen een maximaal bedrag per m² of maximum totaal moet worden aangegeven. Ons verzoek is VvE's die niet aan de minimale oppervlakte-eisen kunnen voldoen het alternatief te bieden 100% van het resterende te isoleren oppervlak te mogen opvoeren.
- Het totale budget voor de regeling voor vijf jaar is veel te laag. Alleen al in Rotterdam hebben we op dit moment trajecten met VvE's in de pijplijn die de komende jaren beroep kunnen gaan doen op ca. 25% van dit totaalbudget (een en ander afhankelijk van de hoogte van subsidie per maatregel). Zowel een beschikbaarheid van subsidie zonder onderbrekingen per kalenderjaar, als de beschikbaarheid 'over enkele jaren' is belangrijk om de VvE's met hun langlopende processen zekerheid te bieden. Wachttijden zijn niet alleen vervelend, maar zouden ook de aanvraagprocessen voor leningen frustreren. Heeft het ministerie een plan om in dit fonds bij te storten, zodra blijkt dat er veel gebruik van gemaakt wordt? Op zijn minst zou ver voor het uitputten van de subsidiepot hier duidelijkheid over moeten komen. Onduidelijkheid over de subsidie leidt direct tot vertraging in de uitvoering bij VvE's.
- We maken ons ook zorgen over het subsidieplafond per VvE, met name over de subsidieverstrekking op grond van de hoofdstukken II en III uit de regeling. We denken dat dit plafond substantieel te laag is voor het verduurzamen van VvE's.
- In het geval dat de verhuurder eerder subsidie heeft ontvangen en vanuit de beperkende voorwaarden vanuit staatssteun deze nieuwe SVVE-subsidie niet aangevraagd kan worden, dan loopt de VvE als geheel de subsidie mis. De overige eigenaren worden dus gedupeerd. Welke oplossing kan bedacht worden om de overige eigenaren niet te duperen en dat zij wel subsidie kunnen ontvangen? Wij zien graag een oplossing voor dit vraagstuk om te voorkomen dat de vele gemengde VvE's hierdoor in de knel komen.

C. Warmtenet

- Wat betreft de hoogte van de subsidie voor aansluiting op het warmtenet, vinden we dat deze bedragen laag zijn in verhouding tot de daadwerkelijke kosten. Daarbij komen er ook nog in pandige kosten bij, welke hier niet subsidiabel zijn. In de SAH is dat uitgebreider geregeld. U kunt van ons praktijkvoorbeelden ontvangen ter verduidelijking. Graag zien wij

dat hier een andere aansluiting wordt gemaakt, vergelijkbaar met de SAH. Ook zien wij graag een verhoogde subsidiebijdrage.

- We hebben nu voor VvE's drie verschillende subsidies voor een warmtenet: de SAH voor gemengde VvE's, deze regeling voor niet gemengde VvE's met een centrale aansluiting en de ISDE voor niet gemengde VvE's met een individuele aansluiting. Dit is voor een wijkaanpak heel vervelend. Het is voor VvE's verwarrend en niet helder. Daarnaast is de hoeveelheid subsidie per regeling verschillend. Dat leidt tot ongelijkheid in de wijkaanpak. Terwijl het product uiteindelijk gaat om dezelfde warmte uit een centrale aansluiting op het warmtenet, die gesubsidieerd wordt door de SAH of door SVVE. Dat vinden wij niet wenselijk. Wij stellen voor de subsidieregelingen eenduidiger te maken en ook beter inpasbaar voor wijkgerichte aanpakken aardgasvrij/isolatie. Hierbij moet een optie komen om collectief subsidie in te dienen vanuit de gemeente.
- U stelt dat voor de gemiddelde kosten van de centrale aansluitingen met een vermogen van 100 kW tot en met 400 kW en centrale aansluitingen met een vermogen van meer dan 400 kW, wordt uitgegaan van het door ACM in het tarievenbesluit warmteleveranciers 2020 vastgestelde maximale aansluittarief voor deze categorieën aansluitingen. We willen u erop wijzen dat de ACM een aansluittarief bepaalt, maar dat daarboven op een warmtebedrijf nog een kostendekkingsbijdrage in rekening mag brengen. Wij zien in de praktijk dat dit een flink bedrag kan zijn, dat voor VvE's lastig op te brengen is.
- Zie ook nog onze opmerking over subsidie voor duurzame warmtebronnen bij het antwoord op vraag 2.

D. Energieadvies en laad-advies

- Alleen maar de eis dat een uitvoerder voor een energie-advies gecertificeerd moet zijn als EPA-adviseur is niét voldoende; dat moet specifiek gemaakt worden qua expertise en classificatie. Ook een EPA-U-adviseur is wat ons betreft te eenzijdig geschoold en gericht. Zo is het absoluut nodig dat een adviseur verstand heeft van koudebruggen en andere bouwfysische effecten, alsmede meer kennis heeft op installaties, ook elektrotechnisch. Vanuit de gemeente Rotterdam kunnen we een voorstel doen voor de vereisten, in combinatie met de 'instructie' aan VvE's hoe een deskundige adviseur te betrekken.
- Gemeente Rotterdam vindt dat de verduurzaming van VvE's gebaat is bij een Duurzaam MJOP van minstens 30 jaar. Zo kunnen in de loop van de tijd grote en kleine stappen in die lijn gezet worden, en is er ook ruimte om investeringen en opbrengsten over een langere tijd in kaart te brengen. Voor dit integrale vooruitzicht, zijn studies en adviezen gewenst van een combinatie van deskundigen: bouwfysicus, installatieadviseur, architect en kostendeskundige (voor dit laatste: dus niet alleen op basis van offertes). Dit type advies dragen we voor als meest gewenst en dus voor een substantiële subsidie.
- We zouden graag zien een apart stimulerend bedrag voor onderzoek en advies gericht op het realiseren van een ZEP in één keer. Het blijkt zeer arbeidsintensief. In de fase dat een VvE hiervoor kiest, betaalt ze veel van de kosten zelf (eventueel mee te nemen in een VvE-lening), maar een subsidie van het Rijk kan bijdragen aan het opstarten van deze fase.
- Over de koppeling van het energie-advies en het laad-advies zien we de volgende oplossing. Lang niet alle VvE's hebben eigen parkeervoorzieningen, en vaak is er ook geen optie voor individuele eigenaren om bij hun appartement te parkeren en laden. VvE's die wel een oplossing voor elektrisch laden willen ontwikkelen, hebben behoefte aan een substantiële subsidie voor gespecialiseerd laad-advies, ongeveer zoals die afgelopen jaar was. Het advies hierover moet inclusief een beschrijving van opties en consequenties voor de elektrische installatie en duurzame elektriciteitsopwekking van de VvE zijn. Dit advies kan op zichzelf worden opgevolgd (vaak bij relatief jonge VvE-gebouwen), of worden opgepakt in het bredere energietraject. Sowieso (ook los van laad-advies) is het gewenst dat in het energie-advies de opwaardering en flexibiliteit van de elektrische installatie

expliciet wordt opgenomen, inclusief opwekking en opslag. We pleiten dus voor het apart laten bestaan van een module laad-advies, het verhogen van de subsidie voor een energie-advies (vanwege verbreding met een stevig elektriciteitsadvies) en een logische koppeling tussen deze twee adviezen. Dit laatste zowel inhoudelijk als voor wat betreft de opties er subsidie voor aan te vragen.

E. Techniek/maatregelen

- Bredere scope: Een nieuwe regeling zou wat ons betreft méér toekomstgerichte kwaliteiten mogen meenemen dan alleen energie/CO₂, en meer geschikt moeten zijn voor diverse gebouwtypen en bouwtijden. In de stedelijke omgeving en gestapelde woningbouw zijn klimaatadaptatie en toegankelijkheid belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig wonen, ook voor woningwaarde-ontwikkeling. Zo zien wij bijvoorbeeld graag ook subsidie voor groendaken, waterbuffering, zonwering en voor bijplaatsing en revisie van liften. Het is jammer dat er geen opties zijn opgenomen voor de verduurzaming van erfgoed en bijzondere architectuur (inclusief gebouwen die moeilijk en duur benaderbaar zijn voor werkzaamheden), waarin het niet altijd mogelijk is de isolatiewaarde-vereisten per bouwdeel te realiseren, terwijl juist deze eigenaren de subsidie extra goed zouden kunnen gebruiken. VvE's maken hun energie-stappen vrijwel altijd in combinatie met onderhoud en het toevoegen van andere kwaliteiten aan de bouwdeelen die aan de beurt zijn voor een aanpak, en het zou financieel en dus ook voor verduurzaming contraproductief zijn dit te doorbreken. We beseffen wel dat met dit pleidooi voor een meer integrale subsidieregeling de bewerkelijkheid van de behandeling toeneemt. Vanuit de gemeentelijke praktijk zouden we hier niet tegenop zien.
- ZEP: In het totaal aan vele maatregelen in de nieuwe regeling, ook enkelvoudige, lijkt het ZEP wat onder te sneeuwen. Ons voorstel is de bijdrage voor een ZEP juist extra aan te zetten, door relatief een hoger subsidiebedrag, zeker als er een hoog aandeel biobased materialen gebruikt wordt. Drie argumenten hiervoor zijn dat 1. Een gesloten isolatielijn rondom met zekerheid de beoogde klimaat- en kostenbesparings-effecten realiseert; 2. De VvE's die voor ZEP gaan zeer hoge kosten en een pittige organisatie/logistiek in één keer krijgen; 3 Geslaagde ZEP-projecten een enorme uitstraling en voorbeeldwerking voor verduurzaming hebben.
- Uitzonderingen: De aanvragers zouden erg geholpen zijn met een mogelijkheid een uitzondering te kunnen aanvragen. Zo kan ondervangen worden dat bijzondere constructies toch gewaardeerd kunnen worden, ook als ze niet op de lijst staan. Ook zou in bepaalde gevallen de toepassing van monumentenglas e.d. toch ontvankelijk kunnen zijn voor subsidie. Het is ons onbekend hoe de beoordeling van de aanvragen bij het Rijk plaatsvindt, en of maatwerk een reële optie is.
- Aanvraag/geen offerte: Het advies is bij de aanvraag nog geen offerte te eisen. De aannemers hebben het druk en de prijzen ontwikkelen zich enorm. Bovendien wordt de subsidie liefst afhankelijk gesteld van het isolatieoppervlak, en niet van de marktprijs. Als er zekerheid over subsidie is, kunnen definitieve offerte en opdracht praktisch geregeld worden.
- Hiervoor hebben we met name bij 'warmtenet' en 'energie- en laadadvies' diverse zaken genoemd die implicaties hebben voor de (eisen aan) maatregelen waarvoor subsidie wordt gegeven. Hierna, bij de vragen 2 en 3, pleiten we voor nog meer selectie en definitie van maatregelen, en dus voor meer discriminatie in de subsidieregeling.

- 2. In de regeling is ook subsidie opgenomen voor warmtepompen tot 70 kW. Wij zijn benieuwd wat u vindt van de regelingstekst op het gebied van warmtepompen. Hoe zou het beter kunnen en waarom is uw voorstel een verbetering? Specifiek zijn wij benieuwd hoe u aankijkt tegen het maximale vermogen van de warmtepomp, bijvoorbeeld, past dit vermogen voldoende bij het inzetten van warmtepompen bij collectieve warmteopwekking? Sluit het aan bij de praktijk? Wat adviseert u en waarom?**

We hebben onze bijdrage als volgt ingedeeld:

- A. Uitgangspunten
- B. Overweging
- C. Praktische uitwerking warmtepompen

A. *Uitgangspunten*

- De Rijkssubsidie voor individuele en collectieve warmtepompen voor VvE's zou per appartement minstens zo aantrekkelijk moeten zijn als die voor warmtepompen voor een enkele woning. Dit omdat de technische, financiële, juridische en praktische barrières groter zijn, en de stimulerende en ondersteunende aspecten van de regeling dus extra nodig zijn.
- Collectieve systemen hebben de voorkeur boven individuele warmtepompen, omdat de totale geïnstalleerde capaciteit daarbij lager is, het gemakkelijk is op gebouwniveau in te spelen op toekomstige veranderingen in de vraag naar warmte en koelte en de inzet van andere bronnen, en ook omdat een eventuele voorziening voor opslag van warmte of elektriciteit veel beter collectief geregeld kan worden. De Rijkssubsidie zou dus eerder minder dan meer eisen en beperkingen moeten stellen aan collectieve systemen, in vergelijking met individuele systemen.
- De subsidieregeling lijkt nu toe te staan dat meerdere warmtepompen van 70 kW in cascade worden geplaatst. Het kan wenselijk zijn de grens van dit vermogen op te tillen. Dit geeft meer mogelijkheden voor grote VvE's die vaak behoefte hebben aan een stevig vermogen aan warmtepomptechnieken.

B. *Overweging*

- Een idee is voor de omslag naar duurzame technieken voor klimatisering en warm tapwater géén aparte bedragen voor de verschillende technieken op te nemen in de subsidieregeling. De bijdrage per appartement (voor de combinatie van toestel(len) en wisselaars, leidingen/appendages/ regelingen/opwaardering meterkast, alle benodigde onderzoek en werkzaamheden), zou eenzelfde (substantieel) bedrag kunnen zijn voor warmtepompsystemen, zonthermische systemen en aansluiting op warmtenetten. Wel zullen in de regeling minimale prestaties van al deze systemen moeten worden opgenomen.

C. *Praktische uitwerking warmtepompen*

- In de definitie moet helder zijn dat een collectieve warmtepomp ook uit een schakeling of combinatie van meerdere warmtepompen (vaak met verschillende werktemperaturen) kan bestaan (cascade). Het geheel per VvE is vatbaar voor subsidie. Dit om strijdigheid te voorkomen met de voorwaarde dat er per maatregel slechts eenmaal een subsidie kan worden gegeven.
- In plaats van een maximum te stellen aan de totale capaciteit van een warmtepomp(systeem) zou een maximaal gemiddeld vermogen per appartement gekozen kunnen worden, zo mogelijk in relatie tot het oppervlak van de appartementen plus collectieve te klimatiseren ruimtes. Dit geldt dan liefst ook voor de subsidie voor een enkele

woning, waar een cap op het maximum zelfs meer voor de hand ligt (dus waar de overheid niet extra betaalt voor mensen met enorme woningen). Daarnaast kunnen via eisen aan de prestatie van de toestellen minder gewenste omvormingstechnieken worden uitgesloten. Vanuit Bouw- en Woningtoezicht en Ingenieursbureau van gemeente Rotterdam zijn deskundigen beschikbaar voor uitwerking. Vanwege de vakantieperiode konden we hier niet al een voorschot op nemen.

- 3. De materialen die in aanmerking komen voor subsidie hebben verschillende milieu-effecten; er zijn meer en minder milieuvriendelijke materialen. Op dit moment wordt er in de regeling geen onderscheid gemaakt tussen meer of minder milieuvriendelijke materialen. De klimaatdoelen (CO₂-besparing) en de beleidsdoelen voor het bevorderen van een circulaire economie (minder gebruik van (fossiele) grondstoffen, minder afval, minder emissies) kunnen onder andere bereikt worden door te kiezen voor milieuvriendelijk materiaal, zoals bijvoorbeeld hernieuwbare materialen; materialen die in korte tijd weer aangroeien in de natuur (bijvoorbeeld: hennep, vlas, houtvezel, olifantsgras en cellulose). Wij zijn benieuwd wat u vindt van het stimuleren van het gebruik van milieuvriendelijk materiaal en hoe een en ander volgens u het beste in de regeling vormgegeven kan worden. Wat zou u voorstellen en waarom?**

We hebben onze bijdrage als volgt ingedeeld:

- A. Principe
- B. Overwegingen
- C. Biobased
- D. Uitsluiting
- E. Extra financiële prikkels
- F. Voorbeeld, uitwerking

A. Principe

- Gemeente Rotterdam vindt circulariteit en gezond bouwen belangrijk en heeft hier programma's voor. In ons duurzaamheidsbeleid geven we aan dat de integrale benadering of minstens de koppeling van domeinen de voorkeur heeft. Daarom vinden we dat de milieubewuste, veilige en gezonde materiaalkeuze voor isolatiematerialen (en eventueel ook apparaten en andere elementen) onderdeel moet worden van de subsidieregeling. Enerzijds door de hernieuwbare/biobased materialen toe te voegen aan de opties, anderzijds door per toepassing/maatregel meerdere producten níet toe te staan, die schadelijk of hinderlijk zijn voor mensen, flora & fauna en milieu/klimaat. Materialen die niet losmaakbaar en hoogwaardig herbruikbaar zijn en die bouwfysische risico's met zich meebrengen, zouden we ook zo veel mogelijk willen vermijden.

B. Overwegingen

- Wij zien er geen problemen in restricties op te nemen in de regeling. Bij een subsidieregeling mogen kwaliteitseisen gesteld worden, en de rol van de overheid is het wenselijke te stimuleren, als dat niet vanzelf door de markt tot stand wordt gebracht. Omdat de subsidie vóór uitvoering kan worden aangevraagd, kunnen restricties tijdig bekend zijn bij de geïnteresseerden. De effecten zijn goed voor energie/milieu/klimaat/CO₂, maar liggen ook op het vlak van bouwfysica, gezond binnen- en buitenmilieu en ARBO. In de oudere woningvoorraad met beeldkwaliteit, die in Rotterdam aanmerkelijk is, zijn biobased materialen aan de binnenzijde van gevels en schuine daken eigenlijk het meest verantwoord, en is het extra zaak dat na-isolatie op het niveau van de hele VvE plaatsvindt. Overigens zou het praktisch zijn ook in de subsidie- en

financieringsregelingen voor andere woningen en gebouwen dan VvE's dezelfde selectie toe te passen.

C. Biobased

- Voor het stimuleren van biobased materialen, is het dan wel zaak de producenten en leveranciers tijdig uit te nodigen hun producten voldoende 'gekeurd' of 'gecertificeerd' te hebben, zodat ze goed gedefinieerd in de Nationale Milieu Database en de voorkeurslijsten bij de subsidieregeling terecht kunnen komen. Een idee is elk jaar een actualisatie van de keuzelijsten te publiceren, met een aankondigingsperiode van enkele maanden, om teleurstellingen bij de aanvragers te voorkomen.
- Ook zouden ambachtelijke kleine MKB-aannemers toegestaan moeten worden de werkzaamheden uit te voeren, zonder dat zij hoge kosten moeten maken voor bijvoorbeeld certificatie. Een bepaalde vorm van kwaliteitscontrole zou bijvoorbeeld zijn te verwijzen naar de Bedrijvengids Biobased, die jaarlijks door Holland Houtland wordt opgesteld.

D. Uitsluiting

- Voor het uitsluiten van materialen, tevens voor het geven van suggesties over de beste opties, zou gebruikgemaakt kunnen worden van al bestaande methodes/'rankings'. De (uit te breiden) Nationale Milieu Database zien wij als basis, met LCA- en MPG- en andere rekenmethodes. Praktische keuzelijsten per isolatie-toepassing voor in uw subsidieregeling zien wij voor ons zoals die zich ook (ongeveer) voordoen bij GPR-Gebouw, NIBE Milieuclassificatie en BREEAM Credits. Vanzelfsprekend op voorwaarde dat: 1. de gekozen benadering zo spoedig mogelijk volledig wordt gemaakt met de biobased opties; 2. dat er jaarlijks een actualisatie plaatsvindt; 3. dat de lijst duidelijk is, en snel en gratis vindbaar. Het Rijk zou met de betrokken instrumenten-'houders' praktisch en zakelijk afspraken moeten maken. Verder wensen we dat er aan de criteria voor uitsluiting enkele eigenschappen worden toegevoegd, die bij de huidige methodes nog weinig aandacht krijgen: toxiciteit, onlosmaakbaarheid en bouwfysisch risicovol. De 'carbon'-gerichte tools die (inter)nationaal beschikbaar zijn, vinden we te smal gedefinieerd.

E. Extra financiële prikkels

- Een optie is het subsidiebedrag per m² isolatie-oppervlak te verhogen voor de meest klimaatvriendelijke en gezonde materialenkeuzes. Want in het algemeen zijn de kosten van materialen en werkzaamheden hiervan hoger.
- Een tweede idee is de 'milieu-schaduwkosten' (conform NIBE Milieuclassificatie) een rol te laten spelen bij het bepalen van de subsidiebedragen. Een en ander zou wat ons betreft mogen leiden tot een flinke discriminatie tussen subsidiebedragen voor de verschillende opties.

F. Voorbeeld, uitwerking

- In de lopende Rotterdamse regeling 'Isolatiesubsidie voor Kleine VvE's' hebben we materialenrestricties gesteld. Voor alle toepassingen valt er een voldoende keuze te maken. De vuistregel is dat alle in het werk gespoten schuimen/korreltjes, een aantal minerale vezels en laagwaardige kunststoffen zijn uitgesloten (waardoor er in de regeling ook niets gezegd hoeft te worden over blaasmiddelen). In de bijlage van de regeling (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR659949/1>) kunt u zien hoe helder een materialentabel eruit kan zien; ook andere gemeentes hebben hiervan voorbeelden. We zijn tevreden over hoe het werkt, al is er dus een extra check nodig op de aanvraag. Uit onze ervaring komt de tip aan u om bij de regeling criteria voor het aanvragen van offertes en

voor de benodigde ingrediënten van facturen toe te voegen, wat sowieso handig is voor de vaak niet-professionele bestuurders/ aanvragers.

Dit waren onze antwoorden op de vragen uit de consultatie. Vanuit gemeente Rotterdam zijn we beschikbaar mee te denken over de inhoudelijke keuzes en de praktische uitwerking. U bent van harte welkom een keer op VvE-werkbezoek naar Rotterdam te komen.

Wij wensen u veel succes bij de afronden van de consultatie en het invoeren van de SVVE.

Hoogachtend,

Gemeente Rotterdam